

Vec C-722/23 [Rugu] ⁱ

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

28. november 2023

Vnútroštátny súd:

Cour de cassation

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

22. november 2023

Navrhovateľ v konaní o kasačnom opravnom prostriedku:

AR

PRACOVNÝ DOKUMENT

ⁱ Názov tejto veci je fiktívny. Nezodpovedá skutočnému menu ani názvu žiadneho z účastníkov konania.

Cour de cassation de Belgique (Kasačný súd, Belgicko)

Rozsudok

[OMISSIS]

AR, narodený v [OMISSIS] (Rumunsko) dňa [OMISSIS],

s bydliskom v [OMISSIS],

osoba, na ktorú bol vydaný európsky zatykač, navrhovateľ v konaní o kasačnom opravnom prostriedku,

[OMISSIS]

I. KONANIE PRED SÚDOM

Opravný prostriedok smeruje proti rozsudku cour d'appel de Bruxelles (odvolací súd v Bruseli), komora pre obžaloby, z 30. októbra 2023.

[OMISSIS]

II. ROZHODNUTIE SÚDU

- 1 Na navrhovateľa, ktorý má rumunskú štátnu príslušnosť, ale podľa odvolacieho súdu má pobyt v Belgicku, bol 1. augusta 2023 rumunskými orgánmi vydaný európsky zatykač na účely výkonu trestu odňatia slobody v trvaní štyroch rokov.

Vyšetrovacia komora odmietla európsky zatykač vykonať z dôvodu uvedeného v článku 4 ods. 5 loi du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen (zákon z 19. decembra 2003 o európskom zatykači), že väzenské podmienky v Rumunsku by navrhovateľa vystavili riziku porušenia jeho základných práv, v tomto prípade práv chránených článkom 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Komora pre obžaloby na základe odvolania prokurátora toto uznesenie potvrdila, ale zároveň rozhodla, že trest odňatia slobody v trvaní štyroch rokov uvedený v európskom zatykači „môže byť vykonaný v Belgicku“ v súlade s článkom 6 ods. 4 loi du 19 décembre 2003 (zákon z 19. decembra 2003), keďže riziko, ktorému má zabrániť článok 4 ods. 5, sa týka spôsobu výkonu trestu uloženého v Rumunsku, a nie postupu, ktorý viedol k odsúdeniu navrhovateľa v Rumunsku, ani samotného odsúdenia.

Ide o napadnuté rozhodnutie.

- 2 Kasačný dôvod je založený na porušení článku 25 rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii, článku 4 ods. 5 loi du 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen (zákon z 19. decembra 2003 o európskom zatykači) a článku 38 ods. 1 loi du 15 mai 2012 relative à l'application du principe de reconnaissance mutuelle aux peines ou mesures privatives de liberté prononcées dans un État membre de l'Union européenne (zákon z 15. mája 2012 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody uložené v členskom štáte Európskej únie).

Tvrdí, že po tom, ako sa konštatovalo, že sa uplatňuje dôvod povinného nevykonania európskeho zatykača, pretože existovali vážne dôvody domnievať sa, že vykonanie tohto aktu by malo za následok ohrozenie základných práv navrhovateľa, odvolací súd nemohol uplatniť účinky dôvodu fakultatívneho nevykonania uvedeného v článku 6 ods. 4 loi du 19 décembre 2003 (zákon z 19. decembra 2003), a keďže navrhovateľ má pobyt v Belgicku, nariadiť výkon trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený v štáte, ktorý zatykač vydal.

- 3 Podľa článku 1 ods. 2 rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi vykonávajú členské štáty každý európsky zatykač na základe zásady vzájomného uznávania a v súlade s ustanoveniami uvedeného rámcového rozhodnutia.

Z rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veciach C-354/20 PPU a C-412/20 PPU zo 17. decembra 2020 vyplýva, že medzi ciele mechanizmu európskeho zatykača patrí najmä bojovať proti beztrestnosti hľadanej osoby, ktorá sa nachádza na inom území, než na ktorom je podozrivá zo spáchania trestného činu.

Okrem toho Súdny dvor Európskej únie vo veci C-579/15 z 29. júna 2017 rozhodol, že príslušný vnútroštátny súd je povinný, s prihliadnutím na celé vnútroštátne právo a s použitím ním uznávaných výkladových metód, vykladať vnútroštátne ustanovenia dotknuté vo veci samej, pokiaľ je to možné, vo svetle textu a účelu tohto rámcového rozhodnutia. Táto povinnosť vo veci aktuálne predloženej súdu znamená, že v prípade odmietnutia vykonania európskeho zatykača vydaného s cieľom odovzdania osoby, ktorej bol vo vydávajúcom členskom štáte právoplatným rozsudkom uložený trest odňatia slobody, súdne orgány vykonávajúceho členského štátu sú povinné samy zaručiť skutočný výkon trestu uloženého tejto osobe.

V súlade s článkom 1 ods. 3 rámcového rozhodnutia to však nemá meniť povinnosť rešpektovať základné práva a základné právne princípy zakotvené v článku 6 Zmluvy o Európskej únii.

V článku 4 ods. 5 loi du 19 décembre 2003 (zákon z 19. decembra 2003), ktorým sa toto rámcové rozhodnutie transponovalo do belgického práva, sa stanovuje, že výkon európskeho zatykača sa odmietne, ak existujú vážne dôvody domnievať sa, že by mohol mať za následok poškodenie základných práv dotknutej osoby, ako sú zakotvené v článku 6 Zmluvy o Európskej únii. Tento dôvod pre nevykonanie európskeho zatykača je povinný.

Napokon, v súlade s článkom 6 ods. 4 toho istého zákona, ktorým sa prebral článok 4 ods. 6 rámcového rozhodnutia, výkon európskeho zatykača možno odmietnuť najmä vtedy, ak bol tento akt vydaný na účely výkonu trestu, pokiaľ má osoba, na ktorú sa zatykač vzťahuje, pobyt v Belgicku a ak sa príslušné belgické orgány zaviazali vykonať tento trest v súlade s belgickým zákonom. Pre tento prípad sa v článku 38 ods. 1 loi du 15 mai 2012 (zákon z 15. mája 2012) stanovuje, že rozhodnutie vyšetrovacieho súdu má za následok uznanie a výkon trestu odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúceho pozbavenie osobnej slobody uvedeného v súdnom rozhodnutí, ktoré je predmetom európskeho zatykača, a že toto odsúdenie sa vykonáva v súlade s ustanoveniami uvedeného loi du 15 mai 2012 (zákon z 15. mája 2012).

- 4 V rámci tohto kasačného dôvodu sa kladie otázka, či v prípade, že súdy štátu vykonávajúceho európsky zatykač zistili, že v prípade odovzdania vyžiadanej osoby štátu vydávajúcemu zatykač existuje riziko porušenia základných práv tejto osoby a že toto riziko nemožno odvrátiť v primeranej lehote, takže sú povinné odmietnuť výkon európskeho zatykača, tie isté súdy vykonávajúceho štátu pritom môžu rozhodnúť, že s cieľom zabrániť beztrestnosti vyžiadanej osoby, ktorá má pobyt na inom území, než na ktorom je podozrivá zo spáchania trestného činu, bude vhodné nariadiť, v súlade s ustanovením, ktorým sa do vnútroštátneho právneho poriadku transponuje článok 4 ods. 6 rámcového rozhodnutia, vo vykonávajúcom členskom štáte výkon trestu odňatia slobody uloženého dotknutej osobe v členskom štáte, ktorý vydal európsky zatykač, pričom tento trest je uvedený v tomto akte.

Inými slovami, bráni konštatovanie existencie povinného dôvodu odmietnutia výkonu uvedeného európskeho zatykača tomu, aby sa mohli uplatniť účinky dôvodu nepovinného nevykonania európskeho zatykača uvedeného v článku 4 ods. 6 rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači?

- 5 Na rozdiel od prípadu, ktorý viedol k vyššie uvedenému rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-579/15, v tomto prípade konštatovaniu, že dotknutá osoba má pobyt vo vykonávajúcom štáte a že je na mieste uplatniť dôvod nepovinného nevykonania európskeho zatykača uvedený v článku 4.6 rámcového rozhodnutia, predchádzalo konštatovanie, že odovzdanie tejto osoby do štátu, ktorý zatykač vydal, by znamenalo riziko porušenia jej základných práv, takže je na mieste uplatniť povinný dôvod nevykonania uvedený v článku 4 ods. 5 loi du 19 décembre 2003 (zákon z 19. decembra 2003).

Odpoveď na uvedenú otázku môže umožniť len výklad článku 4 ods. 6 rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002.

Je preto potrebné, v súlade s článkom 267 tretím odsekom Zmluvy o fungovaní Európskej únie, predložiť vec Súdnemu dvoru Európskej únie za podmienok uvedených vo výroku.

- 6 Keďže vyšetrojúci sudca 12. septembra 2023 prepustil navrhovateľa na slobodu za podmienok, ktoré mu obmedzujú slobodu pohybu a zakazujú mu najmä cestovať do zahraničia, pričom toto rozhodnutie bude mať účinky až do prijatia konečného rozhodnutia o výkone európskeho zatykača, a keďže odpoveď na položenú otázku je v tomto ohľade rozhodujúca, súd žiada Súdny dvor Európskej únie, aby zvážil uplatnenie postupu naliehavého konania upraveného v článku 267 poslednom pododseku Zmluvy o fungovaní Európskej únie a v článku 107 Rokovacieho poriadku Súdného dvora Európskej únie z 25. septembra 2012.
- 7 Preskúmanie kasačného dôvodu sa prerušuje dovtedy, kým Súdny dvor Európskej únie neposkytne odpoveď na nižšie uvedenú otázku.

Z TÝCHTO DÔVODOV,

SÚD

Prerušuje konanie dovtedy, kým Súdny dvor Európskej únie neposkytne odpoveď na túto prejudiciálnu otázku:

Ak súdy členského štátu vykonávajúceho európsky zatykač zistili, že v prípade odovzdania vyžiadanej osoby členskému štátu vydávajúcemu európsky zatykač existuje riziko porušenia základných práv tejto osoby v súvislosti s výkonom trestu v zahraničí, takže je opodstatnené odmietnuť výkon európskeho zatykača, poskytuje článok 4 ods. 6 rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi súdom členského štátu vykonávajúceho zatykač, ktoré zistia, že vyžiadaná osoba má pobyt v tomto štáte, oprávnenie, aby následne rozhodli, že v súlade s ustanovením, ktorým sa do vnútroštátneho právneho poriadku preberá článok 4 ods. 6 rámcového rozhodnutia, má byť trest odňatia slobody uložený v členskom štáte, ktorý vydal európsky zatykač, na ktorý sa vzťahuje tento akt, vykonaný v členskom štáte vykonávajúcom európsky zatykač?

[omissis]

[omissis] [Dátum a podpisy]